

**UCHWAŁA NR 184/XXXII/2013
RADY GMINY MAŁKINI GÓRNEJ**

z dnia 9 grudnia 2013 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Małkinia Górna na lata 2014 – 2015.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz art.17 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Małkinia Górna na lata 2014 – 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr inż. Ewa Janik

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla gminy Małkinia Górna na lata 2014 - 2015**

WPROWADZENIE

Problem przemocy domowej występuje we wszystkich społeczeństwach i kręgach kulturowych. Rodziny w których dochodzi do krzywdzenia najbliższych skrywanie swój problem. Do przemocy dochodzi zazwyczaj za szczelnie zamkniętymi drzwiami domów. Wiele ofiar doznaje przemocy latami skrywając rozmiar doznawanej krzywdy. W ostatnim czasie problem przemocy jest nagłaśniany przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. W celu łagodzenia skutków społecznych zjawiska przemocy władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493 z póź. zm.) jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawiska przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. nr 180 poz. 1493 z póź. zm.), do zadań własnych gminy w szczególności należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2015 jest właśnie realizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku. Adresatami programu są nie tylko służby społeczne, instytucje czy organizacje pozarządowe, ale również lokalna społeczność Gminy Małkinia Górna oraz wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują.

PRZEMOC W RODZINIE

Przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa wolności, powodujące cierpienie i krzywdy. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- *jest intencjonalna*, tzn. jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
- *jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary*,

- *odbywa się w warunkach nierównowagi sił, sprawca wykorzystuje przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną nad ofiarą,*
- *prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary,*
- *powoduje cierpienie i ból oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.*

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy od przemocy fizycznej poprzez przemoc psychiczną, seksualną, ekonomiczną czy zaniedbanie.

Rodzaje przemocy w rodzinie

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	Popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	Wyśmiewanie poglądów religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, izolacja społeczna, wmawianie choroby psychicznej, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	Wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.
ZANIEDBANIE zjawisko to odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic.	Ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka, brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej.

Z danych statystycznych Komendy Głównej Policji za 2012 rok wynika, że w skali całego kraju policjanci w trakcie interwencji dotyczących przemocy domowej wypełnili 51 292 formularzy „Niebieska Karta”.

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące działań podjętych przez Policję w procedurze „Niebieska Karta”

Dane za rok 2012

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	51 292 (w tym 44 146 wszczynających procedurę i 7 146 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	76 993

Liczba ofiar - kobiet	50 241
Liczba ofiar - mężczyzn	7 580
Liczba ofiar - małoletnich	19 172
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	51 531
Liczba podejrzewanych sprawców – kobiet	3 522
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	47 728
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	281
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	31 387
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 005
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu mężczyźni	30 333
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	49
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	527

Na terenie gminy Małkinia Górna w 2012 roku policjanci 63 razy wszczynali procedurę „Niebieska Karta”. Niebieskie Karty założone były w 53 rodzinach (w 8 rodzinach karty zakładane były więcej niż jeden raz). Karty prowadzone były przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W wyniku przemocy poszkodowanych zostało 53 osoby w tym 52 kobiety i 1 mężczyzna. Podobnie jak w skali całego kraju sprawcami przemocy w 2012 roku na terenie gminy Małkinia Górna byli głównie mężczyźni.

CELE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Małkinia Górna na lata 2014 – 2015 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm).

3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
5. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małkinia Górna na lata 2008 – 2015 (uchwała Rady Gminy Małkinia Górna z dnia 29.09.2008r. Nr 119/XXIII/2008).

Celem głównym programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie gminy Małkinia Górna na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe programu:

1. **Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów wokół niego występujących poprzez:** wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje w których zachodzi podejrzenie występowania przemocy w rodzinie, systematyczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego , monitorowanie zjawiska przemocy w gminie, analizę istniejącej infrastruktury pomagającej ofiarom przemocy.
2. **Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie skali i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:** upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie (kolportowanie ulotek, broszur, organizowanie szkoleń, konferencji i innych akcji propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich), organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policjantów, organizacji pozarządowych, współudział w kampaniach społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy i powiatu.
3. **Zwiększenie dostępności pomocy rodzinom w których stosowana jest przemoc poprzez:** kontynuację działalności zespołu interdyscyplinarnego, podejmowanie interwencji na podstawie procedury ”niebieskiej karty”, udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez udzielanie porad i informacji w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym, współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej, przegląd ofert profilaktycznych, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

ZADANIA PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator lub koordynator
1	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie planu pomocy, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy, - inicjowanie działań w stosunku do 	Od 2014 roku	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

		sprawców przemocy, - monitorowanie rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin w których występuje przemoc.		
2	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	- kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa, - praca socjalna z osobami doznającymi przemocy, - współpraca z instytucjami prowadzącymi domy i ośrodki dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	Od 2014 roku	- Zespół Interdyscyplinarny, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Małkini Górnej, Ośrodek Pomocy Społecznej, - Komisariat Policji.
3	Dostarczanie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie mieszkańcom Gminy Małkinia Górna	- dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brochurek, ulotek, plakatów dotyczących przemocy w rodzinie - udział w kampaniach społecznych.	Od 2014 roku	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Policja

WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy będą środki oddane do dyspozycji Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Małkini Górnej przeznaczone na działania wyszczególnione w programie. Dodatkowo niektóre działania z zakresu przeciwdziałania przemocy będą realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

EWALUACJA

Niniejszy program podlega ewaluacji.
 Formy ewaluacji: sprawozdania Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.